

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valjca za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inosestrstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 19 — Štev. 19.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 23, 1937—SOBOTA, 23 JANUARJA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

LEWIS PRETI FORDU IN CHRYSLERJU S STAVKO

PREDSEDNIK GENERAL MOTORS JE OPUSTIL VSA NADALJNA POGAJANJA V WASHINGTONU

Delavci ne bodo zapustili tovarn v Flintu. — Lewis se zanaša na vladno pomoč v stavki. — Štiri nadaljne tovarne zaradi pomanjkanja stekla zaprte. — Predsednik Roosevelt se še ni odločil za posredovanje.

WASHINGTON, D. C., 22. januarja. — Predsednik odbora za industrijsko organizacijo John L. Lewis je rekel, da delavci ne bodo za poravnano stavke pri General Motors sklenili polovičnega kompromisa in da se bo unija avtomobilskih delavcev lotila organiziranja delavcev pri Fordovih in Chryslerjevih tovarnah, ko bo enkrat sedanja stavka poravnana.

Lewis zatrjuje, da pripada večina delavcev pri General Motors k uniji. Dalje je rekel Lewis, da ni odgriznil več, kot pa more prebaviti, četudi mu stoji nasproti finančni in industrijski interesi.

Poudaril je da se unija ne bo razorožila s tem, da bi izpraznila tovarne v Flintu, dokler pogajanja z General Motors niso končana.

S poravnano stavke v steklarnah v Pittsburghu bodo druge avtomobilске tovarne dobivale potrebno steklo in bodo od General Motors družbe vzele kupčijo.

Lewis je podal to izjavo časnikarskim poročevalcem ob času, ko je delavska tajnica Miss Perkins razpravljala o stavki z governerjem Murphym in najvišjimi uradniki General Motors. Prejpa sta bila pri delavski tajnici Lewis in predsednik unije avtomobilskih delavcev Homer Martin.

Lewis je izjavil, da se ne bo umaknil niti za ped in rekel, da bo moral predsednik Roosevelt posredovati. Na vprašanje, ako bo v resnici predsednik posredoval v stavki, je rekel Lewis:

"To je predsednikova stvar; toda delavci posredujejo zanj." (S tem je mislil Lewis na zadnje volitve, pri katerih so delavci z ogromno večino glasovali za Roosevelta.)

Dalje je rekel Lewis, da je sporočil delavski tajnici, da so gospodarski rojalisti, kot so Du Pont in Sloan izdali mnogo denarja, da bi predsednika Roosevelta pregnali iz Bele hiše. Ko pa so se pričeli napadi na predsednika, tedaj so se delavci zbrali okoli njega. Ravno isti gospodarski rojalisti so sedaj započeli svoje kremlje v telo delavcev in zato sedaj delavci pričakujejo, da jim bo vlada pomagala, da dosežejo svoj postavni in logični cilj.

Predsednik General Motors Alfred P. Sloan, ki je tekom dneva imel dolgo konferenco z delavsko tajnico Miss Perkins, je proti večeru rekel, da bo odpotoval iz Washingtona, ker je brez vsakega pomena, da bi bil navzoč še pri kakih pogajanjih za poravnano stavke. Sloan je rekel, da je z ozirom na Lewisovo izjavo vsako posvetovanje z delavsko tajnico in drugimi zveznimi uradniki brez vsake koristi.

Delavska tajnica Miss Perkins je po konferenci rekla, da je edina zapreka pri sedanjih pogajanjih, ker delavci ne zapuste Fisher Body tovarn v Flint, Mich. Miss Perkins je rekla, da skuša za podlago prihodnjih pogajanj postaviti pogoje, ki so bili potrjeni v petek v Lansingu. Sedaj sta se obe stranki pogodili, da se pričnete pogajati, stavkarji pa so se zavezali, da bodo zapustili tovarne. Ker pa je General Motors, še predno so se pogajanja pričela, izjavila, da se bo pogajala tudi s Flint Alliance, stavkarji niso hoteli izprazniti tovarn.

Miss Perkins pravi, da je governer Murphy re-

Stodvajset tisoč ljudi je brez strehe

ZLOČINCE SO NAJEMALI KOT STAVKOKAZE

Zveza industrijalcev ima plačane vohune. — Pri stavkah zaposlujejo zločince.

WASHINGTON, D. C., 22. januarja. — Lafolletovemu senatnemu odboru so bili predloženi dokazi, iz katerih je razvidno, da je organizacija industrijalcev Nat'l Metal Trades Association preskrbljevala svojo članstvo s kaznjenci kot stavkokazi. Uradnik te organizacije Homer D. Sayre je izpovedal, da je organizacija postavila sklad \$20,000 za plačilo "paznikov" in stavkokazov, katerim pošlje organizacija svojim članom, kadar imajo kake delavske težkoče.

Senator Lafollette je k tem dokazom dodal policijske zapiske 16 "paznikov", ki so bili pred kratkim nameščeni v stavki pri Black & Decker Manufacturing Company v Kent, Ohio. Ti "pazniki" so bili kaznovani zaradi tatvine, telesne poškodbe in posilstva.

Sayre je priznal, da njegova organizacija zaposluje vohune, da raznim industrijskim podjetjem prinašajo informacije. Sayre je rekel, da ima organizacija namen skrbeti za složno razmerje z delavci. Od leta 1900 se je organizacija trdno držala načela odprte delavnice. Sayre je priznal, da pripada k organizaciji 952 tovarn, med katerimi so tudi General Motors, Chrysler, Continental Can Company in druge. "Torej imate vohunski sistem?" je vprašal sen. Thomas. "Da," je odgovoril Sayre. "Ali imate pri tem kak uspeh?" "Dobimo informacije."

PAPEŽU SE BLIŽA SMRT

VATIKAN, 22. jan. — Vatikanški krogi odkrito priznavajo, da se papežu Piju XI. bliža smrt. Zaradi velikih bolečin v levi nogi ni mogel spati celo noč. Papež sicer prenaša hude bolečine udano, toda je rekel:

"Bolečine so krute. V bednjaku ni besede, ki bi jih mogla popisati."

Navzlic velikim bolečinam,

kel, da je General Motors družba v zadevi Flint Alliance napravila veliko napako.

DETROIT, Mich., 22. januarja. — Navzlic temu, da je bila steklarska stavka poravnana, zastaja zaradi pomanjkanja stekla delo v avtomobilski industriji. Chryslerjeva družba v Detroitu je zaprla svoje štiri tovarne do ponedeljka z utemeljitvijo, da ne more dobiti dovolj šip. Vsled tega je prizadetih okoli 50.000 delavcev.

REPUBLICANCI SE TRDNO DRŽE

Boji za hrib Cerro de los Angeles. — Pri Marbelli so republikanci prešli v ofenzivo.

MADRID, Španjska, 22. jan. — Na višinah Cerro de los Angeles ostaja položaj neizpremenjen. Fašisti so se utrdili v cerkvi, samostanu in bolnišnici vrh hriba, toda so v nevarnosti, da bodo popolnoma obkroženi. Vse kaže, da se bodo kmalu pričeli boji na bajonet. Enajst vladnih aeroplanov je letalo nad hribom ter s strojnimi obsejalci obsejalo fašiste.

Obrambna oblast je dala civilnemu prebivalstvu 72 ur časa, da se izseli iz Madrida. V mestu smejo ostati samo vojaki in državni uradniki. One, ki ne bodo hoteli iti iz mesta, bodo oblasti siloma vzele iz hiše in jih odpeljale iz mesta.

MALAGA, Španjska, 22. jan. — Fašistični aeroplani so bombardirali Malago, kar smatrajo republikanci za priprave za prodiranje južne armade proti mestu.

Fašistična armada, kateri poveljuje general Gonzalo Queipo de Llano, se med vročimi boji bliža Malagi. Mesto se naglo utrjuje, kajti obleganje bo ravno tako uničujoče kot obleganje Madrida.

GIBRALTAR, 22. januarja. — Republikanci so s hribov pri Marbelli pričeli ofenzivo. V Gibraltar je bilo slišati močno streljanje, ki je prihajalo od Marbelle. Fašistični križarki Canarias in Almirante de Cervera ste obstreljevali hribe vzhodno od Marbelle, vsled česar so bili republikanci prisiljeni umakniti se dalje proti Malagi.

pa je opravljal svojo delo, kolikor mu še dovoljuje njegovo ohromelo telo. Rekel je, da hoče delati, dokler bo še kaj sapa v njegovem telesu. "Gotovo trpimo zelo mnogo," je rekel milanskemu nadškofu Castiglioniu, "toda trpimo prostovoljno. Svoje bovine darujemo Bogu za najbolj trpeče dele cerkve, ki so posebno Nemčija, Španjska, Mehika in Rusija."

ITALIJA IN TURČIJA SE ZBLIŽUJETA

Italija bo pristopila k pogodbi, ki dovoljuje utrdbo Dardanel. — Turški vnani minister se bo sestal z grofom Cianom.

RIM, Italija, 22. jan. — Nek visok fašistični uradnik je rekel, da bodo sedanja pogajanja s Turčijo vodila do pristopa Italije k pogodbi, ki je bila sklenjena v Montreaux. Posledica sedanjih pogajanj, ki imajo namen odstraniti obstoječi napeti položaj med Italijo in Turčijo, bo, da bo Italija podpisala pogodbo, ki dovoljuje Turčiji, da utrdi stratežne točke ob Dardaneih.

Kot pravi neka vest, se bo turški vnani minister Tefik Ruždi Araz na potu v Ženevo, kjer se bo udeležil seje Lige narodov, sestal z italijanskim vnanim ministrom grofom Cianom.

Da napetosti med Italijo in Turčijo je prišlo, ko se je Turčija pridružila Angliji, ko je ob pričetku italijansko-abesinske vojne pričel položaj v Sredozemskem morju postajati kritičen. Ko si je Italija Abesinijo osvojila, ni hotela iti v Montreaux, kjer je bila sklenjena pogodba, po kateri je bilo Turčiji dovoljeno utrditi Dardanele.

Turčija je bila posebno vzemirjena, ker je Italija na Dodekaneških otokih, ki se nahajajo pred vrati Male Azije, zgradila močne utrdbe in tri velika letališča.

VIHARJI IN SNEG V EVROPI

LONDON, Anglija, 21. jan. — Siloviti zimski viharji so v Rokavskem zalivu, v Severnem in Vzhodnem morju zahtevali 51 človeških življenj. Ob istem času pa je skoro po celi Evropi znešilo in sneg je mnogo krajev ozreal od vsake zveze z ostalim svetom.

Največ ljudi je utonilo, ko se je potopila poskusna ladja nemške bojne mornarice "Welle" v Vzhodnem morju, namerč 25 mož posadke. Ko se je potopil finski parnik "Savonmaa" v Severnem morju, je utonilo 20 mož posadke, na dveh francoskih ribiških ladjah, ki so se potopile v Rokavskem zalivu, pa je utonilo 6 ribičev.

Divji morski valovi so obdelavali evropska obrežja od Biskajskega zaliva pa do Vzhodnega morja. Mnogo vasi na Norveškem je zakopanih v snegu, na Danskem pa je 40 vlačkov obtičalo v sneženih zamejih. V Ženevi pa, ko ravno prihajajo diplomati na zborovanje Lige narodov, vlada popolnoma pomladansko vreme.

POVZROČENA ŠKODA ZNAŠA VEČ MILIJONOV DOLARJEV

Reka Mississippi in njeni pritoki so narasli. V odvoje je na več mestih prestopilo bregove. Povodenj sega prav do Pennsylvanije. Včerajšnja poročila pravijo, da je nad 120.000 oseb brez strehe; da je trinajst oseb utonilo in da znaša povzročena škoda že več milijonov dolarjev.

SOVJETSKO ČASOPISJE PROTI RADEKU

Njegov list "Izvestja" ga imenuje izdajalca. — Vsi obtoženci bodo najbrže obsojeni na smrt.

MOSKVA, Rusija, 22. jan. — List "Izvestja", katerega je Karl Radek urejeval več let in je pisal uvodne članke, zahteva, da je "Radek neusmiljeno uničen", ko je bilo uradno naznanjeno, da se bo moral Radek s 16 drugimi obtoženci v soboto pričeti zagovarjati zaradi "Trockijeve protirevolucionarne zarote".

Iz pisanja sovjetskih listov je mogoče sklepati, da Radek s svojimi tovariši ne bo mogel odnesti življenja. Kot znano je bil Gregorij Zinovijev poletni s 15 svojimi tovariši obsojen na smrt in so bili vsi ustreljeni.

Uvodni članki listov ne dolže Radeka in njegovih soobtožencev samo zarote proti Stalinovemu življenju, temveč zavračajo na nje tudi krivdo, da so ovirali oboroževanje, prevoz in rudarsko industrijo, ki ni dosegla svoje kvote.

Glasilo komunistične stranke "Pravda" pravi, da se je podkomisar za težko industrijo Gregorij Piatiaikov zarotil, da bo delavec v oboroževalni industriji pobijal kar na debelo, da bo izdal sovjetsko unijo in jo zapletel v vojno, da bo sam prišel do vlade.

Oboroževalna industrija je v decembru priznala nekatere "neuspehe", ko je Stalin komisarjat za težko industrijo razrešil nadzorstva. Pred kratkim je komisar za težko industrijo C. K. Ordzonikidze poročal, da nekateri načrti oboroževalne industrije niso bili izvršeni.

Bivši železniški podkomisar J. A. Livšič, ki je tudi obtožen, je obdolžen, da je s sabotažo prevoz blaga znižal do 15 odstotkov.

Vladno glasilo "Izvestja", v katerem je Karl Radek še pred kratkim pisal uvodne članke, sedaj napada Radeka in ga imenuje "lažnjivega, strupenega človeka, ki je svoj strup skrival za hinavskim smehom in ki je celo svoje življenje pobijal Ljeninga."

Predsednik Roosevelt je naročil članom svojega kabineta, naj sodelujejo z Rdečim križem.

WPA je dala 8000, CCC pa 6000 mož na razpolago za reševalna dela.

Obrežna straža je poslala v poplavljeni ozemlje 64 motornih čolnov. Letalci dovažajo poplavljenec živila, kurivo in zdravila. Železniška zveza je na več mestih prekinjena.

Od Cairu v Illinois, kjer se izliva reka Ohio v Mississippi, pa do New Orleansa, La., kjer se izliva Mississippi v morje, se pripravljajo ljudje na povodenj, ki bo mogoče še strašnejša kot je bila leta 1927, ko je zahtevala 300 človeških življenj, uničila 600.000 osebam domove ter povzročila za šestnajst milijonov dolarjev škodo.

Pri Cairu, Ill., je narasla reka Mississippi na 53 čevljev.

COLORADSKÉ MAJNE SO BOLJ VARNE

DENVER, Colo., 22. januarja. — Dasi smatrajo nekateri kopanje premoaga za enega najbolj nevarnih poklicev, je izjavil državni premogovni komisar Thomas Allen, da je danes bolj varno kot je bilo kdaj prej v zgodovini države Colorado. V coloradskih majnah je bilo lani dvajset odstotkov manj nesreč kot pa leta 1935.

V SPANJU POSTAL OČE

LONDON, Anglija, 22. jan. — Lady Christabel Ampthill je dobila ločitev zakona od lorda Amptilla in je bil s tem končan najskrivnostnejši slučaj v zgodovini angleškega pravosodja.

Pred 14 leti je lord Ampthill tožil svojo ženo za ločitev zakona. Lord je tedaj rekel, da sta se še pred poroko z ženo dogovorila, da si bosta vedno ostala le v prijateljskih odnosih. Ko pa je v oktobru 1921 porodila sina, je lord trdil, da se je ves čas držal dogovora s svojo ženo. Toda žena mu je v tem oporekala ter trdila, da je mož v neki noči v decembru v spanju prišel v njeno sobo in da je bil tedaj otrok spočet.

Lady Ampthill je v novembru lanskega leta vložila tožbo za ločitev zakona in njen zakon je bil ločen na podlagi dokaza, da je njen mož živel v nekem hotelu z neko drugo ženo.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Bakor, President L. Benedik, Trezor.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja za Ameriko in Kanado	\$6.00	Za New York za celo leto	\$7.00
Na pol leta	\$3.00	Za pol leta	\$3.50
Na četrt leta	\$1.50	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
		Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez pošiljanja in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovollno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivaleži naznaniti, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement and Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenšest nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ANGLIJA

Hitler in Mussolini že precej časa ščipljeta angleškega leva za rep, toda iz njegovega žrela doslej še nista izsilila niti cviljenja niti rjovenja.

Govora, ki ga je imel nedavno angleški vnanji minister Eden v poslanski zbornici, ni mogoče smatrati niti za to, niti za ono.

Eden je le pojasnil stališče, ki ga je zavzela Anglija nampram ostalim evropskim državam.

Mussolini pravi, da daje angleško-italijanska pogodba Italiji pravico posredovati, če se ustanovi v španski provinci Kataloniji sovjetska, oziroma protifašistična država.

V angleško-italijanski pogodbi, — je rekel Eden, — ni nobene besedice, nobene vrstice in nobene vejice, ki bi dajala katerikoli državi pravico intervenirati na Španskem, pa naj uveljavi kakršnokoli vlado.

Nedavno se je izrazil Hitler, da daje demokracija komunizmu povod. Tudi temu je Eden ugovarjal. — Po mojem mnenju, je dejal, — ni demokracija leglo komunizma. Demokracija je s komunizmom v očitnem nasprotju.

To so lepe besede, pomisliti je pa treba, da angleška vlada dovoljuje Hitlerju in Mussoliniju pošiljati prostovoljce na Špansko, dočim ne pusti nobenemu Angležu priskočiti španski vladi na pomoč.

Voditelji angleške delavske stranke so javno obtožili Edena, da indirektno pomaga španskim fašistom.

Voditelji liberalne stranke so pozvali vlado, naj magari s silo prepreči fašistično intervencijo.

Anglija skuša plavati v sredi. Če se bo srečno rešila iz sedanjih zmed, se bo morala v prvi vrsti zahvaliti spretnosti svojih diplomatov, ki so jo dosedaj še vedno spravili iz zagate.

17 LET ZDRAVNIK, NE DA BI BIL ZDRAVNIK.

V kraju Flavy le Martel pri St. Quentinu na Francoskem se je zgodil nenavaden primer. Že 17 let je prakticiral tam neki dr. Heecker, ki je bil zavoljo svojega obsežnega medicinskega znanja in svoje priljudnosti med ljudmi splošno priljubljen. Sedaj pa se je ob priliki neke upravne zadeve izkazalo, da ta zdravnik nikoli ni študiral medicine in da si tudi ni pridobil doktorskega naslova.

Pacienti, ki so jih oblasti za-

slušali, so izpovedali vsi, da jim je Heecker dajal vedno dobre zdravniške nasvete. Kot diagnostik je slovel po vsej deželi. Ta in oni je sicer opazil, da so lekarnarji zmajevali z glavno nad recepti, ki jih je zapisoval Heecker, a ker so jim ti recepti pomagali, niso dalje premišljevali o stvari. Med tem ordiniral Heecker dalje, dokler ne bo kazensko postopanje doglano, kako je z njegovo stvarjo.

Dopisi.

Ker se le malo kdo oglasi iz te nasebine, bodem pa jaz malo poročal, kako se kaj imamo tu okoli.

Posebnih novic nimam poročati. Z delam gre bolj počasi. Cementarna obratuje le malo, tako da delavci le malo zaslužijo. Premogari delajo še precej dobro in tako tudi na železnici.

Dežja imamo izobilo, kot go-tovo tudi drugje. Vreme je toplo, in ljudje zelo bolehalo na prehladu.

H koncu se lepo zahvalim vsem mojim sorodnikom, prijateljem in prijateljicam, ker ste me obiskali in iznenadili v tolikem številu na moj 61. rojstni dan. Nisem mislil, da imam še toliko prijateljev in prijateljic. S tem sem se prepričal, da nisem še sam. Vsem želim sreče in zdravje in da bi se še mnogokrat sešli skupaj v tolikem številu kot je nas bilo na moj 61. letni rojstni dan. Posebno se zahvalim Mrs. M. Rih-tar in njenim pomočnicam, ki so imele dosti dela ob tej priliki.

Vsa moja družina se lepo zahvali vsem udeležencem, ki ste nas obiskali in tolikem številu in ste s tem pripomogli k toliko lepši slavnosti.

Vsem kličemo: — Še mnogo let.

Tomaz Previc in družina.

Forest City, Pa.

Kar je že stara navada, so bili zopet v naši in bližnji nasebini v treh dneh trije smrtni slučaji.

V sredo, 13. januarja, je v bližnji nasebini Vandling po dolgi boleznii v starosti 72 let umrl splošno poznani in spoštovani rojak Frank Kolar. Doma je bil iz Trbovelj na Štajerskem; v Ameriki je živel 45 let. Društvo sv. Lovrenca, v kateremu je spadal, ga je na 16. januarja spremilo v cerkev in na pokopališče sv. Jožefa. Pokojni zapušča soprogo, tri sinove, eno hčer in eno sestro.

14. januarja je po več ko enoletni težki boleznii v najboljši moški dobi 41 let umrl spoštovani in splošno priljubljeni rojak Joseph Uršič. V Ameriko je prišel pred 25 leti iz Zgor-njega Logatca. Spadal je k S. N. P. J., S. S. P. Z. in W. O. W. Pokopan je bil s sv. rtašo na slovensko pokopališče sv. Jožefa 17. januarja, ob obilni udeležbi članov omenjenih društev in drugega občinstva. Pokojni zapušča žalujočo so-

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE

Pratike

za leto 1937

Cena 25c

s poštnino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

progo Frances, enega sina in tri hčere, kakor tudi enega brata in eno sestro, v starem kraju pa enega brata in dve sestri. V petek 15. januarja pa je po tri dnevni boleznii pljučnici v starosti 66 let umrla ena najbolj spoštovanih in priljubljenih žena, Marija Svigel. Pokopana je bila 19. januarja iz cerkve sv. Jožefa na pokopališče St. Agnes, poleg svojega moža, ki je umrl pred 20 leti. Zapuštila je štiri sinove, tri hčere tukaj v Forest City, v Johnstown brata, in sestro v Wilkes-Barre; za enega brata se ne ve kje se nahaja. Ob enem zapušča tudi 25 vnukov in 3 pravnuke. Kako je bila pokojnica priljubljena, je pokazal njen pogreb. Članice društva sv. Ane, K. S. K. J., čigar članica je bila, so se korporativno udeležile pogreba z zastavo. Bila pa je članica tudi S. N. P. J., S. Ž. Ž. društva Krščanskih mater in Slovaškega društva.

Naj blagopokojni počivaja v miru. Prizadetim družinam pa naše iskreno sožalje.

Poročevalec.

Ločitve zakonov na Angleškem.

Kakor v večini celinskih držav, kjer temeljijo zakonsko pravne določbe na verskih naziranjih, poznajo tudi na Angleškem ločitve brez razdrožitve zakona in popolno razpoko. Pojmovanje obeh vrst pa je v raznih državah različno.

V Veliki Britaniji velja kot edini razlog za popolno ločitev zakona zakonolom s strani tega ali onega zakonskega druga. Sodba, ki jo tu izreče sodišče, zadobi pravno veljavo pogostoma šele po šestih mesecih. V tem času je mogoče doseči razveljavljenje sodbe s prizivom.

Proti odločitvi apelacijskega sodišča se je mogoče pritožili na sodni odsek lordske zbornice, ki je najvišja instanca. Kot zadosten razlog za ugoditev prizivu velja, še more toženi del dokazati, da je tudi tožnik vršil zakonolom ali pa se pregrešil na kakšen drug način v zakonu, na primer z grozovitim ravnanjem, zlonamerno zapustitvijo zakonskega druga, itd. Tožena stranka ne more vložiti priziva, če se je že v naprej domenila s tožečo stranko za ločitev, če ji je bilo odpuščeno itd. Rok za vložitev tožbe ni predpisan, vendar pa je računati s tem, da bo zavrnjena če se ločenec neopravičeno dolgo čakal. Omenjitve glede zopetne poroke ločenih drugov potem, ko se sodba uveljavi, ne obstoje, toda anglikanska cerkev more na podlagi svojih določb odreči cerkveno pogodbo če bi jo ločenec zahteval.

LETNIK KERZETOVEGA "ČASA"

dobi tisti, ki nam pošlje **POL-LETNO** naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje **CELOLETNO** naročnino za novega naročnika dobi **DVA LETNIKA "ČASA"**.

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POŠLJITE ČIMPREJ

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih — zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMEBNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE

UPRAVA "Glasa Naroda"

Iz Slovenije.

ZIVA BAKLA SREDI MARIBORA

Ko so pasantje 12. januarja zjutraj okoli pol devetih stopali po Slomškovem trgu, so bili priča prizoru, ki je bil tako grozen in strašen, da jim je zastala kri v žilah. Iz predtiskarije in trgovine M. Temerlove na Slomškovem trgu je namreč prikricala na Slomškov trg mlajša ženska, ki je pretresljivo klicala na pomoč. Klic: "Pomagajte! Pomagajte!" se je razlegal po Slomškovem trgu, da so vreli ljudje od vseh strani skupaj. Pred seboj so videli gorečo žensko, ki je bila vsa v plamenih. Ravno v tem trenutku je stal pred vhomom v bližini nahajajoče se Kelčeve krojačnice krojaški vajenec, ki je v duhapristnosti takoj stekel po vodo in z njo polil gorečo žensko, ki je obupno vpila. Medtem pa so bili o grozni nesreči obveščeni tudi reševalci, ki so nesrečnico s smrtno nevarnimi opeklinami po vsem telesu takoj prepeljali v splošno bolnišnico. Na mesto nesreče pa je prihitela policija, da ob navalu velike množice, ki se je tankaj zbrala, vzpostavila red.

Nesreča se je pripetila po ugodnem naključju, katerega žrtev je postala 22 letna Marija Kuraltova, doma iz Studencev, ki je bila uslužbenka že nekaj časa v trgovini predtiskariji M. Temerlove. Kuraltova je prispejala zjutraj v trgovino ter pričela z delom. Bila je zaposlena z izbiranjem šablon za predtiskarijo, ki so ležale na mizi prav blizu peči. Nenadno je bušnil iz peči plamen, ki je zajel njeno obleko. Mahoma je bila Kuraltova v plamenih. Njena delodajalka Temerlova je v prvem trenutku od groze osupnila, kmalu pa se je zavedla in je takoj skočila po neko blago, s katerim je ovila Kuraltovo okoli telesa, da bi na ta način ogenj pogasila in obvarovala pomočnico katastrofe. Toda vnelo se je tudi to blago in Kuraltova je v groznih bolečinah stekla na Slomškov trg in tam klicala ljudi na pomoč, ki so preprečili, da ni živa bakla zoglenela.

TRAGIČNA SMRT NA JEŽICI POJASNJENA

Tragedija nezane mladenke ki se je 10. januarja zjutraj vrgla na Ježici pod kamniški vlak, je pojasnjena. 11. jan.

popoldne je Alojzija Kosičkova soproga mestnega uslužbenca v Karadžičevi ulici v Trnovem vsa razburjena prečitala popovno poročilo o neznanu obupanki in je opozorila soproga Ivana.

"Hčerke Slavke že dva dni ni domov, odpelji se pogledat na Ježico, prav gotovo je ona."

Pravega vzroka za obup Slavke Kosičkove sicer ni nihče vedel, vendar se je oče Ivan Kosiček takoj odpeljal s kolesom na Ježico. Na Posavju ima prijatelja s katerim sta se podala h grobarju pri sv. Juriju, da ji ma je izročil ključ od mrtvašnice. Bila je že tema, ko sta okrog 10. ure stopila v mrtvašnico in dvignila pokrov. Prepaden in presunjen je oče zajechal: "Moja hčerka!"

Spoznal jo je ob samem pogledu v obraz, kakor tudi po obleki. V Kosičkovi družini, ki je tako skromna in zase srečna, je tako v teku treh mesecev že tretjič zavladala žalost. Iz polnile se je, kakor je Slavka že prej rekla: "Dva smo že pokopali v naši družini, tretja bom pa jaz."

V oktobru je namreč umrla njena babica, očetova mati. Na praznik Treh kraljev pa so spremili k sv. Križu Slavkinega bratrance Edvarda Hlesinija, ki ga je po dolgem hiranju za jetiko pobrala pljučnica.

NADUČITELJ ZIRKELBACH UMRL

Dne 8. januarja je umrl po daljši boleznii Viljem Zirkelbach, nadučitelj na Prinskovem pri Kranju v 57. letu starosti. Pokojni je bil po rodu Ljubljčan, kjer je tudi dovršil svoje srednješolske in učiteljske študije 1899. Po učiteljski maturi je najprej odslužil kot enoletni prostovoljec vojaški rok. Njegovo prvo učiteljsko mesto po vojaški službi je bilo v Ledinah nad Idrijo. Od tu je prišel čez nekaj let za učitelja v Podbrezje nad Kranjem.

ZA MRTVA PROGLAŠENA

Okrožno sodišče v Celju je uvedlo postopanje, da se proglasita za mrtva posestnik v Drobinskem, občina Slivnica, Franc Kramperšek ki že od leta 1912 iz Amerike ni o njem nobene vesti in posestnik v Mastinju, občina Šmarje pri Jalšan, Franc Stiplovšak, ki je odšel v začetku vojne na bojišče in brez sledu izginil.

Peter Zgaga

VSE, KAR JE PRAV

V uredništvo prinese pismo-nič vsak dan trikrat celo kopico pism, časopisov, in razne druge robe, ki jo je dovoljeno pošiljati po pošti.

Pisma vsebujejo dopise, denarne nakaznice za obnovitev naročnine, zmerjanja, pohvale, prošnje in vprašanja. — Za sam ne vem, kaj se vse.

Posebno vprašanj je dosti. Na vsa vprašanja je treba odgovoriti, kar vzame precej časa, kajti odgovori morajo biti natančni in lahko umljivi, da ni treba odgovarjati dvakrat ali trikrat.

Včasih je dvajset ali trideset takih vprašanj. Kakor pač nanesse: enkrat več, enkrat manj. Včeraj jih je bilo dvanajst.

Štv. 1. Kanadski rojak nas prosi, naj pregledamo laaski letnik Glasa Naroda, češ, da je bil v njem novica, da mu je umrl v stari domovini brat, ki je zapustil nekaj premoženja.

Štv. 2. —Zelo bi mi ustreglo, če bi mi mogli sporočiti, katerega dne je dospel jeseni leta 1912 parnik "Cleveland" v New York. Zdi se mi, da je bilo meseca septembra ali oktobra. Z njim sem se jaz prišel. Vložil sem namreč prošnjo za drugi papir, pa so mi odgovorili, da me ne najdejo vknjiženegea.

Štv. 3. — Lani sem se poškodoval pri delu. Prosim vas, pojasnite mi, kakšne so tozadnevne postavbe v državi Pennsylvaniji, ker se mi zdi, da me skušajo prikrajšati pri odškodnini.

Štv. 4. —V to deželo sem prišel nepostavno. Ali mi morete pomagati, da se vknjižim in prosim za državljanski papir?

Štv. 5. — Iz starega kraja imam dobiti nekaj denarja. Povejte mi, kam naj se obrnem.

Štv. 6. — Zena mi je umrla. Zapustila je nekaj denarja. Zadnjih pet let nisva živela skupaj. Ali pripade njena zapuščina meni ali ne?

Štv. 7. — Tukaj smo stivali, če je otrok jugoslovanske matere, ki je rojen na vojni v Ameriko, jugoslovanski ali ameriški državljan. Kaj je: Jugoslovčan ali Amerikanec?

Štv. 8. — Pri sosedu sem čital v "Glasu Naroda", da išče neka tvrdba v Newarku usnjarje. Ali bi mi mogli o tem kaj natančnejšega sporočiti?

Štv. 9. — Moja sestra je bila pred petimi leti naročena na Glas Naroda. Če je še naročena, prosim, povejte mi, kje se nahaja.

Štv. 10. — Prosim, sporočite mi naslov rojaka L. M., ki se je lani ob tem času po dolgih letih oglašil iz Kanade.

Štv. 11. — Ali je res, da vzamejo v Jugoslaviji v vojake tudi naturaliziranega ameriškega državljana, če pride tja na obisk?

Štv. 12. — V Ljubljani k o mestno hranilnico sem naložil še pred vojno petsto kron. Koliko je danes vreden tisti denar in ali ga lahko dobim sem v Ameriko?

To so bila torej večerajšnja vprašanja. Kakšna bodo danes, ne vem.

Vsem je uporabnik po svoji najboljši moči in zmnožnosti odgovoril. Brezplačno, seveda.

Kar tako mimogrede je pa pogledal v seznam onih, ki dolgujejo naročnino za Glas Naroda.

In veste, kaj je našel? Med dvanajstim radovednežji, ki smo jim včeraj odgovorili na vprašanja, je bilo devet takih, ki dolgujejo naročnino, ki se na vsa pisma in opomine niso oglašili ter smo jim vsled tega že pred meseci ali leti list ustavili.

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 5000

NE SE OBNESDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE OBNÉ PODVRŽENE SPREMENBI GOBI ALI DOLI

Plačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo v \$ — morate poslati	\$ 5.75
\$10 — " "	\$10.50
\$15 — " "	\$15.75
\$20 — " "	\$21.00
\$25 — " "	\$26.25
\$30 — " "	\$31.50
\$35 — " "	\$36.75
\$40 — " "	\$42.00
\$45 — " "	\$47.25

Prosim, da dobite v starem kraju izplačilo v dolarjih.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. L.

DVA, KI JU JE ZVEZALA VOJNA

Pred dnevi je prišel v Pištane na Slovaškem iz Smirne ravnatelj tovarne, paša Aziz Hadad Jefti s svojo ženo Timnah. Paša je dobro ohranjen štiridesetletnik, jako eleganten, njegova žena pa je na pogled mnogo mlajša in tipična orientalska krasotica.

Začelo se je z vojno. Jefti paša in njegova soproga nista prvič v Pištaneh. Bil sta tu v svetovni vojni in danes ne iščeta leka bolnim udom temveč nekaj drugega in mnogo več: iščeta spominov na pretekle čase, na one žalostne čase ko sta se njuni poti strnili ol Vagu, da se ne ločita več za vse življenje.

Na hodnikih bivše vojaške bolnišnice "Pro patria" vise še danes slike ranjenih vojakov, podčastnikov in častnikov v spremstvo strežnic-bolničark. Nekateri izmed vojakov imajo na glavi feze, to so bivši Bošnjaki, vojaki avstro-ogrške armade. Poleg teh stoje Turki v svojih turbanih. V desnem vogalu neke slike pa stoji krasna črnooka mladenka—Schwester Timnah—članes soproga mogočnega paše Aziza Hadada Jeftija.

Od te dobe je preteklo polnih dvajset let. "Schwester Timnah" komaj da se je kaj spremenila na prvi pogled mora vsakdo spoznati v gospej Jeftijevi bivšo strežnico vojaškega zdravilišča, ki je bila dobri angel vsem ranjenim mohamedancem. Tedaj se je zagledala sestra Timnah v krepkega poročnika bosanskega polka Aziza Hadada Jeftija.

Romantična ljubezen sestre Timnah. Leto 1914. V maju tega leta se je vsakdo veselil krasne pomladi, dva meseca kasneje pa je izbruhnil svetovni požar. Timnah je spremljala svojega očeta, znanega bosanskega politika Muhtarja Askerja Abdulaha Hodžo in Mostarja na Dunaj, kjer se je moral podvreči operaciji, katere

pa ni preživel. Timnah je ostala sirota. Brez premišljevanja si je izbrala nov poklic. Priglasila se je za bolničarko. Prišla je v vojaško bolnišnico v Budimpešto, kjer so ji poverili oskrbovanje Bosancev. Takoj so ji postali naklonjeni in nekoliko tednov kasneje niso marali druge postrežnice kakor sestro Timnah. In mnogi so trdili, da se je izplačalo dobiti majhno rano že samo zato, da jo oskrbuje nežna roka sestre Timnah.

Sestra Timnah je nosila na beli oglavnici namesto rdečega križa rdeč polmeseč. Po tem znamenju so ji vdeli primerek "Sestra lunica." Decembra prvega leta svetovne vojne je prišel v njen oddelek poročnik bosanskega polka Aziz Hadad Jefti, ki je bil ranjen na galiških poljanah. Novega bolnika je sestra Timnah obravnavala z isto ljubeznivostjo in skrbnostjo kakor vsakega drugega vojaka; niti na misel ji ni prišlo, da bi mu posvečala le trobico več pozornosti. Tudi ni mogla. Ves svoj čas je preživljala med vojaki, z vsakim je bila enako dobra, za nobenega ni mogla več storiti, kakor je storila. Zato je bilo nekega dne njeno zadržanje preveliko, ko je poročnik Jefti svečano proglasil, da sestra Timnah ne sme razen njemu nikomur drugemu streči.

Sestra Timnah je čudni proglas poročnika Jefta odločno zavrnila. Ona pripada vsem ranjenim vojakom; na poročnika Jeftija, ki si jo je hotel na tak čuden način osvojiti, se je od tedaj jezila. Čez nekoliko mesecev je zapustil poročnik Jefti budimpeštansko bolnišnico in odšel v okrevališče na Semering. Sestro Timnah so kmalu nato poklicali v pisarno, kjer ji je poveljnik izročil trikrat zapечатeno pismo. Poročnik Jefti jo je prosil za roko. Mlada bolničarka je dolgo časa čakala ž odločitvijo, ni vedela, kaj naj stori. Iskala je v svojem srcu mesta, kjer bi bilo zapisano ime poročnika Jeftija, toda ni ga našla. Odgovor je bil odločen.

Leta so tekla. Poročnik Jefti se je vrnil k svojemu polku na rumunsko fronto. Rumuni so dobro obstreljevali sovražne järke, polni zadetki so razbili betonske postojanke. Poročnik Jefti je bil težko ranjen. Prepeljali so ga v vojaško bolnišnico v Sibinji, kjer so mu morali odrezati desno nogo. Nje-

govo zdravstveno stanje pa se ni hotelo boljšati. Pozneje so mu morali tudi desnico nadomestiti s protezo. Po dolgem zdravljenju je prišel na okrevanje v zdravilišče Pištany.

Sestra Timnah je od ranjenih Bosancev zvedela za temno u-

Kronanje angleške kraljice.

Čeprav se dan kronanja angleškega kralja ni izpremenil, morajo biti po odstopu Edvarda VIII. izpremenjene ceremonije, kajti s kraljem Jurijem VI. bo kronana tudi kraljica. V westminsterski katedrali postavijo posebno ložo za kraljico-mater Mary. Kraljica vdova je hotela prvotno preživeti dneve kronanja v tihi pobožnosti v grajski kapeli v Marlboroughu, zdaj je pa sklenila udeležiti se kronanja svojega sina Jurija. Za kraljico Elizabeto pripravljajo posebno oblačilnico, za njene dvorne dame pa tudi posebno ložo. Zato ostane westminsterska katedrala zaprta do 12. maja, do dneva kronanja.

Kralj Edvard, star samec, je bil odpravil dvorni urad "stražnice kraljičinih oblek". Zdaj bo imenovana nova Mistress of the Queen's robes Zadnja je zavzemala to mesto vojvodinja Devonshire. Kraljica bo imela na sebi razkošno, z zlatom in srebrom vezeno obleko iz svile, satena, čez njo pa dragocenen kraljevski plašč iz škarnatnega žamet, s tri metre dolgo vlečko. Žamet na ta plašč bo izdelan iz najdragocenejšega blaga na svetu. Materialja za ta dragoceni žamet pripravljajo lady Hart Dykes, ki goji v svojem gradu v Lullingstonu murvino sviloprejkico. Takega žameta nikjer drugje na svetu ne izdelujejo. V Braintru, kjer izdelujejo najfinejši žamet, ga bo izdelala najspretnjša delavka na statvah izviraajočih iz srednjega veka. Za kraljičin plašč se bo porabila 13.50 m žameta in delavka bo zaposlena z njim tri mesece.

Pri kronanju bodo rabili kraljičin prestol in krono, ki je v nji eden največjih briljantov na svetu, namreč 106 karatni Cohinoor, kar pomeni "gora svetlobe." Podrobnosti ceremonije kronanja je določil canterburski nadškof po starih običajih. Opirajoč se na dva škofa vstane kraljica s prestola, odi-

do, ki je zadela poročnika Jeftija. Poizvedovala je za njim in zvedela, da je v Pištaneh. Šla je za njim. Ranjenca je našla v groznem stanju. Vesel je bil njenega prihoda in našel je v nji najboljšo oporo. Od tega dne je ubogala sestra Timnah trdoglavca Bosanca in je stregla le njemu samemu. In nekega dne, ko sta se s prehajala po prijetni senci starega pištanskega parka je spregovorila sestra Timnah: "Danes, če hočete, toda samo če hočete, postanem vaša žena..."

In poročnik Jefti je z največjim veseljem hotel... Od tedaj neguje sestra Timnah samo bivšega poročnika Jeftija.

de k pručici in poklekne, nadškof se pa skloni nad njo in moli. Potem odvedo kraljico k drugi pručici pod zlatim baldahinom. Tam nalije dekan katedrale iz zlatega svetega olja v zlato žlico, okrašeno z dragulji in jo poda nadškofu. Le-ta kane nekaj kapljic olja na kraljičino glavo in izgovori besede: "V imenu Očeta, Sina in Svetega Duha, naj raste s tem maziljenim svetim oljem Tvoja slava in Bog naj v svoji vsemoški milosti utrjuje Tvojo moč na veke vekov. Amen." Potem natakne nadškof kraljici na desno roko krasen kraljevski prstan in izgovori besede: "Sprejmi ta prstan, pečat vene vere in Bog, ki mu pripada vsa moč in vsa slava, naj Te blagoslovi na Tvojem visokem mestu; dovoli naj, da bo Tvoja slava dolgo trajala in da boš vedno delala po njegovi volji v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, Amen."

Nadškof posadi po teh besedah kraljico na glavo in izgovori besede: "Sprejmi to krono slave, spoštovanja in radosti in Bog, krona verujočih, ki danes z mojimi nedostojnimi škofskimi rokami polagam zlato krono na Tvojo glavo, naj obogati Tvoje kraljevsko srce s svojo veliko milostjo in Te krona z vsemi knežjimi častmi na Tvoji življenski poti in z večno radostjo z bodočim življenju v imenu Gospoda našega Jezusa Kristusa, Amen."

Po tej ceremoniji si posade tudi pripadnice visokega plemstva na glave svoje kronice. Končno položi nadškof kraljici v desnico žezlo, v levico pa slonokoščeno paličico. Tako maziljena in kronana kraljica vstane s pomočjo dveh škofov in se vrne v spremstvu svojih nosačev vlečke k prestolu, kjer se globoko prikloni kralju. Po kronanju odideta kralj in kraljica k stopnišču oltarja, kjer kleče prisostvojeta službi božji, kroni pa drže ta čas na škarnatnih, žametastih blazincah ob njuni strani. Prisego zvestobe prestolonaslednici 10-letne princese Elizabete, položi kralju v roke njen namestnik vojvoda Gloucestrski.

Tolovajstvo v cerkvi med pridigo.

V posavski vasi Krepju je prišel v cerkev Ivan Orlič s svojim bratom Štefanom. Bil je precej pijan in med pridigo je navalil z nožem na Petra Orliča ter ga oklal. Župnik je prekinil vridigo, ogorčeni verniki so odšli iz cerkve kjer so hoteli Orliča kamenjati. To bi bili tudi storili, da ni pobegnil v vas.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

90 "Če bi me kdaj potreboval, mi piši samo vrstico in našel te bom. In bodi dober s Kiti! Matere nima in oče ima zanjo premalo časa. Bodi ji zlad ti brat, ki ga potrebuje." Tedaj se je Vili zbudil iz svoje odrevenelosti. "Tas! Ljubi Tas! Ničesar ne razumem. Vse temno mi je pred očmi. Povej mi, prosim te—" Tasilo je odkimal. "Posloviva se! Vrni se k očetu! Tvoje mesto je pri njem. In oče bi te utegnil razdediniti, ako bi moral predolgo čakati nate."

XVII. POGLAVJE

Pred vrati vile Tram je razkoračeno in z naprej nagnjeno glavo stal grof Egge. Pesti si je prekrizal na hrbtu in je temno gledal po polji, kjer je bil izginil Vili. Ko ga je zopet uzrl, se mu je obraz razjasnil in zadovoljen je prikimal predse: "No torej, vendar je prišel!"

Vili je prestrašen obstal in skušal zbrati svoje misli. "Pojdi sem, fant!" je zaklical grof Egge, in ko se mu je Vili še vedno obotavljaj, mu je stopil nasproti. Obstal je tik pred njim in mu zdaj dajajo pogledal v obraz. "Oni drugi je podobne meni in se je vrgel po materi. Ti imaš njene oči in njena mehka usta, a upam, da si v jedru iz mojega lesa. Drži se mene in ne boš se kesal. Ali žese želiš? Ven z besedo! Danes smes zahtevati vsa!"

Vili je odkimal. "Hvala, papa, ničesar ne potrebujem." "No, le pomisli, morda se spomniš na kaj..." S smehom, ki se mu ni hotel popolnoma posrečiti, je potrkal grof Egge sina po rami in stopil v koč.

V kuhinji je zanetil ogenj in začel v lesenih kledi mešati gosto testo iz moke in vode. Počem je zliht testo v vročo mast in je odšel k vratom. Ko je zagledal Vilija sedeti zunaj na klopi, je dejal: "Pojdi notri, fant, in sedi na ognjišče. Naučil se boš, kako se napravi dobro cvrtje."

"Da, papa!" Vili se je trudno dvignil in odšel za očetom. Molče je sedel na ognjišče in strmel v ponev.

"Povej mi, fant," je dejal grof Egge, ko je

z dolgo železno žlico mešal cvrtje. "kako grodoli naši mali kozici?"

"Hvala, papa, dobro!" je odvrnil Vili z neko plaho raztresenostjo. "Odklej je nisi več videl?"

"Mislim, ko so peli petelini. Avgust, junij, maj, april — pet mesecev."

"Gledal boš! Razvijati se je začela v postavnega dekleta."

Grof Egge je privzdignil ponev in jo potresel. "Kaj meniš, če bi poklicel kozico sem gor? Jaz bi ji odstopil svojo izbo in bi spal pri vama na senu. In kadar bi lovili, bi sedela lahko pri meni na čakališču."

Vili se je ustrašil pred veseljem, ki čaka sestro. Obvaroval jo bo tega, tudi če se mora hliniti. "Imenitna misel, papa, a vendar hudo aerodna. Zate!"

"Kako to?"

"Mlado dekle ne more sedeti pri miru. Povarila bi ti marsikak dober strel."

"Prav imaš! In tedaj bi mi utegnil kdaj skipeti žolč. No torej, pustiva to. Prihodnji teden jo za kak dan obiščemo."

In spet je bilo tiho. Goreča polena so prasketala in v ponvi je cvrela mast.

Vili je otožen mislil na Tasila, in očetu, ki ga je zdaj pa zdaj pozvedno ošinil s pogledom, je zašel v roke neki nemir. Čez nekaj časa je grof Egge smehljalje se odložil železno žlico in stopil v svojo izbo. Iztegnjen je ležal Robert z gorečo cigareto na postelji: hotel je vstati. "Kar estani!" je dejal grof Egge, odklenil omarico, segel po škatlici z dragulji ter stopil k oknu. Izbral je izredno lep obrušen rubin in shranil ostale kamene spet v omarico. Ko se je vrnil v kuhinjo, je smejoč se pokimal Viliju in mu stisnil rubin v roko. "Tu imaš nekaj. Vzemi! Naj bo za prstan ali iglo. Toda bodi vesel!"

Vili je vstal in kakor v sanjah pogledal rubin, ki je podoben veliki strujeni kaplji krvi ležal na njegovi odprti dlani.

"Pojdi ven na svetlo," je dejal grof Egge, "tam boš bolje videl, kako žari."

Vili je vtaknil rubin v telovniški žep in stekel proti koku, kjer je pod smrekami stala lesena klop. Odtod je mogel videti daleč doli po poti.

D'ALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI ! !

- IZ HAGA/ADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani... Cena 1.50
V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani... Cena 1.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 596 strani, s slikami... Cena 1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 694 strani, s slikami... Cena 1.50
PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani... Cena 1.50
SATAN IN IŠKARIJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani... Cena 1.50

VIHAR V ANGLEŠKEM PRELIVU

Slika je bila posneta v bližini Hastingsa ob Angleškem prelivu. Valovje je včasih tako močno, da poruši nasip. V sedanjem času so zelo veliki viharji v tem kraju.

Poslovilno pismo ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H. 25

Tudi Ludvik na svojem samotnem sedežu razmišlja o svoji in Lonini skupni bodočnosti. Četudi skupnih dvajset tisoč mark se ni pomenilo gotove bodočnosti, sta vendar le mogla misliti, da si bosta mogla mnogo pomagati. Z dvajset tisoč markami v rokah je bilo mogoče kaj pričeti. In Ludvik je Zornerju v resnici hvaležen, da je pregovoril njega in Lono, da sta bila vdeležena pri srečki.

Ko Lona skonča svojo delo, preše Ludviku:

"Moj ljubi Ludvik!

Veliki čudež je tukaj! Kaj ne, z dvajset tisoč markami more mož, kot si ti, misliti na to, kako bo prisilil usodo. Sedaj boš mogel stopiti pred mojega očeta in boš prošil za mene. Prepričala ga bova, da dva človeka, kot sva midva, ne potrebuje več, da postavita podlago za svojo srečo. Kakor hitro bova mogla za trenutek govoriti, mi boš povedal, kdaj te naj naznam pri papanu. Tako sem vesela, da je že enkrat konec teh tajnosti. Kajti ni mi bilo lahko očetu zamolčati, kar se je med nama dogodilo. Sedaj moreva odkrito priznati najino ljubezen. In tudi upam, da bo mačeha tudi privolila, še posebno, ko bo kmalu izvedela, da je dr. Friesen — to ti povem zaupno — zaročen. Toda to bo objavljeno šele čez nekaj časa. Veš, da sem že prej to slutila, in danes mi je v moje veliko veselje zaupa. Danes je v resnici zelo srečen dan za naju. Zorner nama je prinesel srečo in kako sem mu za to hvaležna! Lahko noč, Ludvik. Tvoja srečna, Lona."

Pismo pa, ki ga je Lona prejela naslednjega dne, se je glasilo:

"Moja ljuba Lona!

Ali si moreš misliti mojo srečo? Lona, kaj more človek, kot jaz, s tolikim denarjem pričeti! Ako pa bo Tvojemu očetu in Tvoji mačehi dovolj, seveda ne vem. Na noben način ne bom dolgo odlašal in bom Tvojega očeta po vseh predpisih prošil za Tvojo roko. Sam sem si tudi prihranil deset sto mark; o tem bova še govorila, kako bova denar naložila, da si bova mogla vstanoviti življenje. To se more najboljšje zgoditi ob navzočnosti Tvojega očeta. Upam, da mi bo dal svoje dovoljenje. Prosim, vprašaj ga, kdaj smem priti, da mu predložim svojo snubitev. Kajti sedaj, Lona, naju nobena stvar več ne zadržuje. Oba bova že obvladala usodo. Ti si tako hrabra in neustrašena, moja sladka Lona; sedaj mora biti vse dobro. Prosim, sporoči, kakor hitro moreš, kdaj smem priti k Tvojemu očetu. Tvoj srečni, rešeni Ludvik."

Lona pride zvečer domov zarečih oči. Stopi pred svojega očeta in mu pravi:

"Dragi papa, velika sreča se mi je dogodila."

Trudnih oči jo oče pogleda.

"Velika sreča? Oh, Lona, na srečo ne morem več verjeti; danes sem zopet imel tako težaven dan. Slab mesec bo."

Gospa Hermina radovedno gleda v Lonin razžarjeni obraz. S-daj naglo pravi:

"Boto, pusti jo vendar, da govori; saj si vendar slišal, da prinaša v hišo veliko srečo — in — slutim že — ali se je enkrat dr. Friesen odkril, Lona?"

Lona pri očetovih besedah, ki so na njeno veselo razpoloženje legle kot slana, nekoliko prebledi. Ob besedah mačeha pa naglo zmaje z glavo.

"To za mene vendar ne bi bila nikakva sreča, mama. Ne, ne! Je vse kaj drugega — v loteriji sem zadela, kakor vsi, ki so uslužbeni pri dr. Friesenu. Vsak izmed nas je zadel deset isoč mark. Vam o tem nisem ničesar povedala, da sem bila vdeležena pri srečki; saj sem si sama očitala, da sem za to denar izdala. Stori la sem samo, ker me je naš pisarniški sluga tako nadlegoval. Sedaj pa mi je vendar le prinesel srečo."

Major prime hčer za roko.

"Koliko veselje za tebe, otrok! Iz celega srca ti želim srečo!"

Poteze gospe Hermine pa kažejo malo presenečenja; rajše bi bila slišala, da se je Lona zaročila z dr. Friesenom. Toda v njenih očeh se vendar zasveti radovednost.

"Deset tisoč mark, Lona? No, to je tudi sreča! To nas bo saj nekoliko izvleklo iz naše bede," pravi odločno.

Loni težko padejo na srce te besede, ker je hotela mačeha takoj denar za sebe. Neodločno pogleda očeta. Oče pa se dvigne, četudi je najprej mislil na to, kako bi mogel rabiti denar. Pravi trdno in odločno.

"Ta denar je Lonin in midva se ga ne bova dotaknila, Hermina. Lona naj ga dene v hranilnico; enkrat ji bo dovolj za halo, katere ji jez ne morem dati."

Lona mu poljubi roko, toda obraz gospe Hermine zalije rdečica.

"Toda Boto, Lona vendar ne bo sebično mislila samo na sebe. Za balo potrebuje komaj polovico vsote, posebno še, ker se bo možila samo z bogatim ženinom. Dr. Friesen od svoje neveste ne bo pričakoval bogate bale. Denar v resnici krvavo potrebujemo; marsikaj si moramo kupiti, česar do sedaj nismo mogli. Sedaj pa to mora biti! Kaj ne, Lona, ti boš to dovolila; povej papanu, da je to samo ob sebi razumljivo."

Loni postane pri srcu še težje. Ne ve, kaj bi rekla, toda oče, ki je opazil njeno neodločnost in se nenadoma spomni, kako žrtve mu je že hči prinesla, se odločno vzravna.

"Bog obvaruj, da se dotaknemo le enega vinarja tega denarja, Hermina. V resnici je za naju že mnogo več storila, kot pa bi smela od nje sprejeti, ko bi nas ne bila k temu silila potreba. Toda nadaljnje žrtve naj ji bodo prihranjene, ostane pri tem: ta denar bo Lona naložila za sebe. Nikdo ne ve, kaj bo še prišlo."

Lona ga hvaležno pogleda. Kar je bilo v resnici samo ob sebi razumljivo, je očetu vračunala v dobro. Toda tudi s potrlostjo pomisli, kaj bo s starši, ako jima ne bo več mogla pomagati s svojimi mesečnimi prispevki. Prvič je hotela misliti samo na sebe, ker je bila z njeno srečo zvezana sreča njenega ljubimca. Lona prime očetovo roko.

(Dalje prihodnjik.)

Iz Jugoslavije.

Zaradi žene ustrelil prijatelja.

Jure Čosič je ustrelil na česti pri Derventi svojega bivšega prijatelja kmeta Mato Ivašiča in sicer iz ljubosumnosti. Čosič je bil prepričan, da ima njegova žena ljubavno razmerje z Ivošičem. Počakal ga je v zasedi in ga ustrelil s samokresom njegovega spremljevalca je pa težko ranil.

Tragikomična afera zaljubljenega natakara.

Na kolodvoru v Čakovcu so ljudje ponoči naenkrat zaslišali revolverse strele. Streljal je na peronu plačilni natakar kolodvorske restavracije Josip Boda, in sicer zaradi lepe natakarice Francke Pintaričeve. Fant je bil ljubosumen na natakarico, ker je lazil za njo neki gospod. V ljubosumnosti se je napil, tako da ni vedel kaj počenja. Vedel je, da se vozi njegov tekmeč z nočnim vlakom in zato je odšel na peron, kjer je ustrelil štirikrat v zrak, misleč da je s tem njegova ljubavna afera končana. Ko se je zbudil in zvedel ka je storil, je še pred gospodarjevim prihodom najel avto in se odpeljal domov v Dolgo vas pri Doljni Lendavi, kjer je odšel neznan kam, najbrž v strahu pred posledicami streljanja na peronu.

Najstarejša pivovarna v državi prenehala delovati

Iz Novega Sada poročajo, da je Apatinsko kultska pivovarna 1. januarja odpustila vse delavce in nameščence, ker je prenehala delovati. To je najstarejša pivovarna v Jugoslaviji, ustanovljena v 18. stoletju. Leta 1922 je bila renovirana, tako da je bila najmodernejša pivovarna v Jugoslaviji. Pred dvema letoma je zaradi krize prenehala izdelovati pivo in prodajala je samo še tuje pivo, zdaj je pa opustila še te posle.

Epilog tragične ljubezni.

Na Silvestrovo sta si hotela v Zagrebu končati življenje

krojač Josip Zevetič in njegova ljubica služkinja Katica Severović. Napila sta se lizola in pripeljali so ju v bolnišnico, kjer je Zevetič čez nekaj dni umrl, nato je pa umrla tudi njegova ljubica, ne da bi jo mogli zaslišati. Zevetič je bil star 29 let, oženjen in oče triletnega otroka.

Razbojnik z Napoleonom na hrbtu.

Francoske oblasti so prijele nevarnega korziškega razbojnika Pierra Martinija, ki je pri Sauleju povzročil eksplozijo tovornega avtomobila, da bi spravil v svoj žep zavarovalnico v zensku 44.000 frankov. Martinij je poglavar zelo nevarne zločinske bande. Spremljal ga je stalno poseben "orožjenosec" z več nabitimi samokresni a njegovo častihlepno naj boljše označuje dejstvo, da si je dal na hrbet vtetovirati več portretov svojega slavnega rojaka Napoleona.

Že s 17. letom so Martinija večkrat obsodili zavoljo tatvin, sleparstev in zvodništva, toda njegova prava kariera se je pričela l. 1924, ko je prišel v Pariz. Njegovo življenje je montmartreškem podzemlju je bilo zelo pestro, toda policija pozna samo nekatere epizode.

V novembru 1928 je bil pri nekem streljanju ranjen. V februarju 1932 se je udeležil nekega spopada med gangsterji pri katerem je bil njegov "adjutant" ranjen, neka beračica pa je po nedolžnem izgubila življenje. V novembru 1935 se je spet udeležil nekega spopada, med gangsterji. Pri tem spopadu je izgubil življenje eden izmed Martinijevih ljudi, kakor tudi eden izmed nasprotnikov. Martini sam je pa odnesel rano.

Zli se pa, da je bandit navzlic pogostim takšnim "obrambnim motnjam" delal prav dobre "kupčije", kajti ko so ga aretirali, je živel v razkošnem stanovanju za katero je plačeval 10.000 frankov mesečno najemino in je imel avto za 80.000 frankov.

Zločini v cirkusu.

Že tri mesece obiskuje francoski cirkus bratov Bouglionov nesreča. Začelo se je s poginom sedmih tigrov, ki jim je po nekoliko dneh sledil najbolj izdresirani konj. Lastnika sta menila, da gre za zločin in sta stvar ovadila, toda preiskavana ni našla nobenega potrdila za to domnevo. Pred nekoliko tedni je poginil lep lev, baš v trenutku, ko bi moral nastopiti. In pred nekoliko dnevi je poginila spet Mary.

Mary je bila krasna nosorožica, edina, ki je iz svojega plemena postala cirkuska zvezda. Nosorogi so namreč neverjetno trmasti v pogledu dresure, namreč. In Mary, ki je bila izjema, je sedaj tudi mrtva. Njena smrt pa je živinozdravnika živo spominjala na tisto poglavje iz farmakologije, ki obravnava — strihnin. Z njo je cirkus izgubil najmanj 200.000 frankov. In istočasno z njo je umrl tudi družasten, deset mesecev star tiger.

Toda sedaj hočejo stvari do dna. Truplo Mary je kupil pariški naravoslovni muzej, da ga nagati, in ob tej priliki bodo natanko pogledali v njegovo notranjost glede sledov strupa. In ker skoraj ni dvoma, da je bila žival res zastrupljena in z njo vse druge, bodo potem začeli iskati krivce. Po mnenju lastnikov cirkusa se ti ne bodo našli v vrstah tistih prijateljev živali, ki bi hoteli na ta način protestirati proti sistemu cirkusov, temveč v vrstah — konkurence.

MILJONI V VAZAH.

V njenem stanovanju v Rouenu so našli umorjeno bivšo lastnico ene največjih trgovin v mestu Riffaultovo. Gre za roparski umor, kajti storilci so odnesli nekaj nakita in okrog 5000 frankov v gotovini. Njih plen pa ni bil poseben v primeri s tem, kar bi bil lahko dobil, če bi pogledali v dve vazi, ki sta stali na kamninu. V teh dveh vazah je imela umorjenka namreč pol milijona frankov v bankovcih.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debeis (iskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 27. januarja: Aquitania v Cherbourg Manhattan v Havre
2. februarja: Bremen v Eremen Berengaria v Cherbourg
3. februarja: Paris v Havre Rex v Genoa
1. februarja: Europa v Bremen
10. februarja: Washington v Havre
13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
19. februarja: Bremen v Bremen
20. februarja: Ile de France v Havre Saturnia v Trst
24. februarja: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
26. februarja: Europa v Bremen
27. februarja: Paris v Havre Rex v Genoa
3. marca: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
6. marca: Conte di Savoia v Genoa
9. marca: Bremen v Bremen
19. marca: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
12. marca:
13. marca: Ile de France v Havre
17. marca: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
18. marca: Europa v Bremen
19. marca: Rex v Genoa
24. mara: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
27. marca:
31. marca:
1. aprila: Ile de France v Havre Bremen v Bremen
3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
7. aprila: Washington v Havre Lafayette v Havre Queen Mary v Cherbourg

Shipping news advertisement with image of a ship and contact information for Slovenic Publishing Company.

- 10. aprila: Europa v Bremen Rex v Genoa
14. aprila: Berengaria v Cherbourg Normandie v Havre
16. aprila: Vulcania v Trst
17. aprila: Bremen v Bremen
20. aprila: Roma v Genoa
21. aprila: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
24. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa
27. aprila: Europa v Bremen
28. aprila: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
1. maja: Saturnia v Trst
4. maja: Paris v Havre Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Washington v Havre
5. maja: Queen Mary v Cherbourg
8. maja: Rex v Genoa
12. maja: Aquitania v Cherbourg
14. maja: Champlain v Havre Europa v Bremen
15. maja: Conte di Savoia v Genoa
19. maja: Normandie v Havre Manhattan v Havre
20. maja: Berengaria v Cherbourg
21. maja: Bremen v Bremen
22. maja: Roma v Genoa
25. maja: Lafayette v Havre
26. maja: Queen Mary v Cherbourg
28. maja: Paris v Havre
29. maja: Rex v Genoa

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pe leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo na plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kolih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler Walsenburg, M. J. Bavak
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič.
ILLINOIS: Chicago, J. Bevcič, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago, Joe Zelenc
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Pesbel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Brvrtich
MONTANA: Roundup, M. M. Paulian Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Stralich Little Falls, Frank Hasko
OHIO: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slarub Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krmčev Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipacev Conemaugh, J. Brezovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Kupnik Export, Louis Sapančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Kravn, Ant. Tauželj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh in okolica, J. Pogačar in Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štak Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Holch
Vsek zastopnik ima potrdilo za svoje, katere je prej. Zastopnika tople priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

1937 SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA 50 CENTOV Naročite ga danes. Slovenic Publishing Company New York, N. Y. 216 West 18th Street